

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
225.000 Mp., z dostawą
do domu 250.000 Mkp.,
z przesyłką w Polsce
250.000 Mkp., w innych
państwach 325.000 Mkp.

CENA NUMERU

10.000 mp

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczajny za
tekstem 5000 Mk. Na de-
slane 15000 Mk. Nekro-
logia 25000 Mk. Na pier-
wszej kolumnie, 35000 M.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar“ 25000 Mk.
Po kron. i kom. 20000 M
Dział ekonom. 25000 M.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 2500 Mk. Paski
na kolumn. tekstów po
15000 M. Ogłosz. zagran.
o 50%, drożej. Ogłosz.
zamiejsc. o 25%, drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich I. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorążczyzny I. 26. — Redaktor przyjmuje między godziną 5—6. — Adres telegr. „Kurjer“ Lwów. —
Rekopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Francja a Rosja sowiecka.

P. Scheinmann w Paryżu.

Francja — zaniepokojona ekspansją niemiecką w Rosji — przeszła lub przechodzi ze stałym badaniem do poczynań bardziej konkretnych, kto wie, czy w obecnej chwili już nie dokonanych, a dotyczących nawiązania stosunków z Rosją sowiecką. O ile inne państwa mogą traktować uznanie Sowietów „de iure“ z punktu widzenia bardziej platonicznego, o tyle Francja zbyt zaangażowana jest ekonomicznie w Rosji, aby pozwolić z lekkim sercem na znaczne poszkodowanie własnych obywateli.

Jak dotąd trwał rząd sowiecki na tem stanowisku, że pożyczki zaciągnięte przez rząd carski, nie wiążą go; uderzał przytem niezgorzej w hałaśliwy tam — tam antimilitarystyczny, z uwagi na to, że pożyczki francuskie przysposobiły Rosję carską do wojny, która z racji nieudolności rządów carskich właśnie skończyła się klęską i ruiną ekonomiczną Rosji, przemilczając jednak dyskretnie, że ta ruina i głód pokoju wyniosły obecnych władców do steru rządów.

Obecnie jednak urządza Rosję „Nep“ (nową ekonomicką polityką) i wiele się zmieniło, co więcej, zmienił się i pogląd Sowietów na kwestję spłaty pożyczek francuskich. Bo oto zjawia się w Paryżu „monsieur“ Scheinmann, prezes dyrekcji rosyjskiego banku państwa, i proponuje w zamian za udzielenie pożyczki przez rząd francuski wypłatę zaległych kuponów pożyczek rosyjskich i uznanie długu francuskiego.

Monsieur Scheinmann ma jednak w zamian i inne cenne obietnice, a mianowicie ofertę na objęcie przemysłu cukrowniczego na Ukrainie przez kapitalistów i przemysłowców francuskich i ofertę na 20 milionów pudów (320 tysięcy ton), zboża rosyjskiego. Pozatem zamierza „monsieur“ Scheinmann sprzedać „akurat“ we Francji 22 tysiące karatów drogich kamieni, uzyskanych przez rząd sowiecki drogą „ekspropriacji“.

Jak widać oferty rządu Sowietów są nader kuszące, a przytem o tyle dowcipnie pomyślane, że preparują korzystnie opinię publiczną, kierując się odnośnie do stosunków rosyjskich nie tylko względami politycznymi, lecz i ekonomicznymi.

Wprawdzie p. Aleksander Millerand wypowiedział się w swej słynnej mowie w Evreux dość krytycznie o rządzie Sowietów, a jednak, nie brak oznak, że staniemy niebawem wobec faktów dokonanych.

Czy będą one ubrane w tę lub inną szatkę, to jądra rzeczy nie zmieni. „Monsieur“ Scheinmann mógł przyjechać do Paryża, mimo że p. Millerand potępił bolszewizm, jako „dyktator-
—

ture jednej klasy, lub ściślej powiedziawszy: garstki ludzi“ i wyraził życzenie, aby „ten szlachetny kraj jaknajrychlej wyszedł z chaosu“.

Półoficjalne dzienniki francuskie zamieszczają już znamienne enuncjacje, dotyczące stosunków politycznych i ekonomicznych w Rosji, a, której poza „bolszewizmem“, hypnotyzującym swymi azjatyckimi metodami człowieka zachodu, stwierdzić należy dokonanie całko-

witej zmiany w strukturze społecznej, która — choćby z uwagi na przewrót ekonomiczny — do dawnych stosunków powrócić nie zdoła.

W jakiej mierze oficjalne koła francuskie usłuchają pieśni sowieckiej „Loreley“, pokaże najbliższa przyszłość.

F. N.

Bolszewicy wobec wypadków niemieckich.

Agitatorzy bolszewicy jadą do Niemiec. Pobrzękiwanie szablą. Marsz przez Łotwę i Litwę do Niemiec. Cele istotne: sabotowanie traktatu ryskiego.

(Od naszego korespondenta).

Petersburg, w połowie października.

Wielkie wrażenie wywołały tu wypadki niemieckie. Komuniści tutejsi, jeśli przegrają, to kontrrewolucja na długo się ustali. Dlatego wielka ilość agitatorów komunistycznych wyjechała do Niemiec, a zwłaszcza do Saksonji, ciągle pobrzękuje się szabelką, szerzą się pogłoski o wojnie poprzez Polskę z białym zachodem.

W długiej mowie rozpatrywał sytuację Zinnowjew z lewicy kom., na posiedzeniu Petro-

sowjeća; podobno nie cała została ogłoszona. Dalej poszedł jeden z wybitnych komunistów, Ewdokimow, który na publicznym zebraniu zapowiedział marsz przez Łotwę i Litwę do Niemiec, wygrażając równocześnie Polsce. Preparują się ad hoc telegramy, wiadomości o przesładowaniu komunistów etc. etc. Możliwe, że dzieje się to dlatego, by wymusić zrzeczenia się niewykonywanego traktatu ryskiego przy obecnych pertraktacjach o uznanie S. S. S. R.

O ratunek skarbu państwa.

P. Rataj podejmuje inicyjatywę konserwatystów krakowskich. Winni muszą wziąć na siebie odpowiedzialność.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Jedną z aktualnych spraw, o której obecnie jest mowa, jest sprawa projektu utworzenia Rady finansowej na wzór „Rady Obrony Państwa“ z r. 1920. Myśl ta, zasługiwałaby na zupełne poparcie, gdyby inicjatorom rzeczywiście chodziło o ratowanie skarbu Rzeczypospolitej.

Według jednak tego, co dotychczas nam jest wiadomem, inicjatorom chodzi nie tyle o ratowanie skarbu państwa, ile raczej o rozłożenie odpowiedzialności za losy skarbu na całe społeczeństwo. Jeżeli całą tą sprawę ujmieśmy w chronologiczny porządek wypadków, to przede wszystkim zaznaczyć musimy, że o ratowanie skarbu większość rządowa zwraca się przede wszystkim do sfer naukowo-społecznych krakowskich.

Pośrednikiem w tej sprawie był marszałek

Rataj, który zresztą, jak nam wiadomo i nadal pośrednictwo to utrzymuje. Ze strony grup finansowych, społecznych i naukowych zasadniczo nie ma sprzeciwu co do utworzenia podobnej rady, o ile konstrukcja jej byłaby zgodna z konstytucją, ale jednocześnie sfery te nie widzą możliwości utworzenia podobnego ciała przy rządzie obecnym. I w tem miejscu leży cała trudność rozwiązania sytuacji.

Jak dalej rozwiąże się ten problem, trudno jest w tej chwili przewidzieć, nie ulega jednak wątpliwości, że nie da on się rozwiązać na podstawie zdjecia odpowiedzialności za klęskę finansowo-gospodarcze z tych ludzi, którzy dzisiaj są podstawą rządów w Polsce.

Rzecz, w którą nie chce się wierzyć.

Budowniczego państwa, marszałek Piłsudski, pod dozorem wojskowym.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Mniej więcej od miesiąca krąży w Warszawie pogłoska, która zresztą zaczyna się potwierdzać, że osoba marsz. Piłsudskiego została poddana inwigilacji.

Otóż pokazuje się, że istotnie wyższe władze wojskowe wydały w tym kierunku zarządzenia, polecając nadzór nad marsz. Piłsudskim niektórym funkcjonariuszom wojskowym sztabu generalnego. Wszystko to działo się poza plecami szefa sztabu, który dowiedziawszy się o tem, zawiesił w czynnościach służbowych mjr. Pieczonkę, mjr. Kruka i por. Błońskiego. We-

dług ze wszęch stron potwierdzających się pogłoski nadzór nad marsz. Piłsudskim miał być prowadzony bez oglądania się na koszt. W całej tej sprawie należy domagać się wyjaśnienia kto dał takie polecenie i dlaczego właśnie ci oficerowie, których wspominamy wyżej, zostali zawieszni w swych czynnościach służbowych. Opinia publiczna ma prawo domagać się, aby ta sprawa była wyjaśniona jak najdokładniej, idzie tu bowiem więcej niż o sprawdzenie zwykłego zarządzenia.

Byle uciec przed odpowiedzialnością.

Rząd myśli o nowej odezwie.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Dziś popoł. odbyło się posiedzenie komitetu politycznego ministrów, na posiedzeniu tem omawiano sytuację wewnętrzną, w związku z ruchem strajkowym coraz bardziej się wzmagającym, oraz sytuację zagraniczną, a w szczególności sprawę mniejszości polskich w państwach sąsiadujących z Rzeczpospolitą.

W związku z naradą dzisiejszą, oraz z naradą, która ją poprzedziła, mówi się w kołach politycznych stolicy coraz głośniejsze o tem, że

część członków rządu obecnego domaga się wydania drugiej enuncjacji rządowej na wzór orędzia, jakie się ukazało po wybuchu w Cytadeli. Enuncjacja, o której mówimy, miałaby za zadanie zwrócić uwagę społeczeństwa na sytuację zewnętrzną, aby tą drogą odwrócić opinię publiczną od położenia, w jakim się znajduje rząd p. Witos.

Należy wyrazić wątpliwość czy na tej drodze rząd obecny zdoła się uratować.

Dmowski zmartwychwstaje?

P. Seyda podsekretarzem stanu?

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Coraz uporczywiej krąży pogłoska o tem, że p. Roman Dmowski ma objąć stanowisko ministra spraw zagran. i że na stanowisku podsekretarza stanu chciałby widzieć obecnego min. p. Seydę. Według na-

szych informacji do tych pogłosek nie należy przywiązywać większej wagi, nie dlatego, aby to nie było zgodne z planami rządu, ale dlatego, że na drodze do wykonania tego planu jest za wiele przeszkód.

Partyjne manewry.

Piast warczy na endecję.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). W związku z wczorajszą uchwałą klubu P. S. L. Piasta, w której domaga się, aby przed końcem listopada były zatwierdzone te projekty ustaw, które mają zrealizować reformę rolną, oraz w zwią-

ku ze stanowiskiem prawicowej części obecnej większości rządowej w stosunku do wykonania reformy rolnej, premier Witos odbył dziś dłuższą konferencję z min. Osieckim.

Z teatru.

TEATR MAŁY: „WIERA MIRCEWA“, sztuka w 4 aktach Leona Urwancewa.

Przy końcu pierwszego aktu, niewiasta, n. b. niewiasta nieszczęśliwa, uwiedziona, grozi rewolwerem uwodzicielowi. Jesteśmy zdenerwowani, a wrażliwsze niewiasty zatykają sobie uszy. — Wreszcie wyzwolenie, (dla jednych szczęśliwe, dla ofiary przykre (nie dla aktora, bo ten może wcześniej pójść na kolację): rozlega się strzał, on pada nieżywy.

Od tej chwili problem obraca się około pytania: wykryją sprawczynię zbrodni, czy nie wykryją? I zdaje się nam, że lada chwila wykryje się wszystko. Powtarzamy sobie: gorąco, gorąco, już, już. Grupki widzów, rozsiane z rzadka po sali, poczynają się naradzać: Co się stało? Co będzie? Co powiedział on? Co ona? (Manja konferencji, uciszanych psykaniem, szerzy się coraz bardziej w teatrze). A tymczasem nic. Kończy się na polechtaniu nerwów niebezpieczeństwem: nic się nie wykryje. Maż energicznej i nieszczęśliwej niewiasty, sam nieszczęśliwy, choć nieenergiczny (ona go nie kocha, on cierpi, czeka), z zawodu prokurator (prokuratorzy w li-

teraturze bywają najłagodniejszymi ludźmi) wie o wszystkim — i tuszuje (czy tak się mówi w tych sferach?) całą aferę. — Ona zaczyna patrzeć na niego trochę inaczej. Koniec.

Jak widać ze streszczenia, niema w tej sztuce ani psychologii bardziej wnikliwej, ani pierwiastka dramatycznego. Jest to udratyzowana nowela kryminalna, o dużej ilości intensywnych i precyzyjnych obserwacji — szkoła rosyjska — szereg wydarzeń, nie organiczna, wypływająca z dusz i rozwijająca dusze akcja.

Mimo to w sztuce tej tkwią wielkie możliwości sceniczne i aktorskie. Żywi wielcy aktorzy mogą udźwignąć, wypełnić teatralne kostjomy, a dobrzy aktorzy charakterystyczni, kierowani wprawną ręką, mogą wycieniować postaci, wyposażyć je w szereg rysów charakterystycznych, szarmonizować je między sobą, wprowadzić je w związek z innymi postaciami i uczynić je składnikami ogólnego obrazu i nastroju.

Teatr lwowski dał sztuce dobrą — jak na obecne warunki — obsadę i parę dobrze zagranych ról. Mimo to opanowanie pamięciowe ról u wielu grających i tempo szwankowało. Role drugoplanowe kreślone były grubymi, pojedynczymi rysami. Grube linie, nie cienkie, delikatne kreski. Wskutek tego stosunek adwo-

kata do podupadłego przyjaciela, postać prokuratora i jego stosunek do żony, i zbrodni nie wystąpiły plastycznie.

P. Rasińska dała postaci bohaterki, za pał, inteligencję, sumienność poważnej, wartościowej artystki. Bardzo dobrą była zwłaszcza w scenach wybuchowych. Nie wyklucza to pewnych przeciągnięć (w markowaniu obawy i wyrzutów sumienia) i niedociągnięć (przy końcu sztuki).

Konsekwentna, dobrze zarysowana, energiczna była postać Pabjarina w interpretacji p. Helskiego - Kowalskiego.

P. Jankowska, niewyzyskana przez kierownictwo, dała świetną, pełną, żywą, naturalną postać, może bardziej francuską, niż rosyjski typ — powiedzmy grzecznie — kobiecej motylkowej trzpiotowatości, przeskakującej z nastroju w nastrój, z tematu na temat. Była w tem pełnia humoru i swobody. Pp. Rygier, Kalinowski, Zbrojewski byli udatni, p. Tartakowicz staranny, lecz zbyt hałaśliwie szarżujący. P. Gliński, aktor sumienny i sympatyczny, jest pod wpływem Adwentowicza, którym się przejął za pośrednictwem p. Miłulowicza.

Włodzimierz Jampolski.

Sprawy polskie.

POWSTAJE TRYBUNAŁ KOMPETENCYJNY.

Warszawa. (PAT). 25. 10. Sejmowa komisja prawnicza przystąpiła do obrad nad projektem ustawy o trybunale kompetencyjnym. Przyjęto artykuły od 1—4 projektu podkomisji, w myśl których trybunał kompetencyjny będzie orzekał w sporach o właściwość między sądami z jednej strony, a władzami lub sądami z drugiej strony. Trybunał składać się będzie z dwu prezesów, mianowanych na wniosek ministra przez prezydenta Rzpltej z pośród członków najwyższego trybunału administracyjnego, oraz 14 członków, których po czterech mianować będzie prezydent Rzpltej z pośród sędziów sądu najwyższego i trybunału administracyjnego, przedstawionych przez ogólne zgromadzenie tych sądów i sześciu członków zamianuje rząd z pośród osób, odznaczających się szczególną znajomością prawa.

P. YOUNG U PREMIERA WITOSA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Premier Witos przyjął dziś na dłuższej audjencji angielskiego delegata finansowego p. Younga, który złożył mu relację z dotychczasowych swych prac w studjach nad naprawą skarbu Rzeczypospolitej.

CHJENOPIAST OGRANICZA WOLNOŚĆ ZGROMADZEŃ.

Warszawa. (PAT). 25. 10. Sejmowa komisja konstytucyjna pod przewodnictwem pos. Prószyńskiego rozpatrywała dalsze artykuły projektu ustawy o zgromadzeniach według tekstu projektu rządowego z poprawkami zaproponowanymi przez referenta pos. ks. Lutosławskiego. Przyjęto artykuły 7—11 (art. 9—11 według projektu rządowego). Przyjęto zasadę, dającą władzy wykonawczej prawo zakazywania zgromadzeń w określonych wypadkach lub ze względu na zagrożony spokój publiczny. Następnie ustalono zasadę odpowiedzialności zwolujących zgromadzenie oraz przewodniczącego zgromadzenia, jak również nadano bardzo szeroki zakres kompetencji przewodniczącemu w stosunku do obecnych.

STRAJKI, STRAJKI!

Warszawa. (Tel. wł.) (G). W związku z zastraszającą się sytuacją w przemyśle górniczym i włókienniczym premier Witos przyjął dziś min. przem. i handlu p. Szydłowskiego, od którego informował się o położeniu w tych dwu gałęziach przemysłu.

Ruina finansowa.

Powodem kapitalistyczna polityka rządu.

Warszawa, (PAT). 25. 10. Na 35 posiedzeniu senatu przystąpiono do dalszej rozprawy budżetowej. Sen. Krzyżanowski (Jed. lud.) poruszył sprawy, które wczoraj nie były omawiane, wskazawszy na jeszcze jedną przyczynę spadku naszej marki. Przedewszystkiem trzeba sobie uprzytomnić, że dolar z Nowym Rokiem 1923 miał kurs 17500 mk., a wczoraj notowano go wyżej niż 1,700.000 a zatem w ciągu 10 miesięcy podniósł się stokrotnie. Mamy w sąsiedztwie Litwę, Łotwę, dalej wżmy Austrię, wszystko to są kraje o ujemnym bilansie handlowym, a jednak mają walutę dobrą, nawet Czerwona Rosja od roku ma walutę stabilizowaną. W Berlinie natomiast w ciągu dwóch miesięcy dolar z jednego miliona poszedł na 90 miliardów.

Otóż ze sprawozdania P. K. K. P. okazuje się, że z nowym rokiem 1923 ogólna ilość pożyczek wynosiła 180 miliardów. Pomijam tu pożyczki udzielone przez inne banki rządowe. Na nowy rok 1923 kwota ta wynosiła 10 milionów dolarów zaś wartość ich dziś wynosi 120000, więc skarbu państwa stracił na tem 9.880 tysięcy dolarów, czyli

więcej, niż cały obieg pieniężny w Polsce. Z tych pieniędzy banki otrzymały 200 miliardów, wpłaciły one do P. K. K. P. 1—3 procent, a same brały 15—18 procent urzędowo, a nieurzędowo znacznie więcej, zarabiały więc 1500 proc. miesięcznie. Można liczyć, że w ciągu 10 miesięcy zarobiły najmniej 300 miliardów. Te pożyczki pieniędzy nie waloryzowane prowadziły nas do tego bankrutstwa, w jakim jesteśmy. Obecnie ze sprawozdania P. K. K. P. wynika, że pewna część może 1/4 część pożyczek jest zwaloryzowana, bo opiewa na złote polskie, ale dlaczego nie postąpiono tak zresztą. Mowca dowodzi, że spadek marki wynika z fatalnej gospodarki we wszystkich dziedzinach. W znacznym stopniu na złą sytuację finansową wpływa, nieodpowiednia jego zdaniem, polityka względem mniejszości narodowych.

Sen. Woźnicki wylicza dotychczasowych ministrów skarbu, uważając ich za winnych obecnej sytuacji skarbowej i zaznacza, że lewica błędziła w jednym kierunku, że brała ministrów z prawicy.

Czy to się na co przyda?

P. Kucharski chce nie ustąpić, lecz — mówić.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Na wtorkowym z projektem budżetu na rok 1924, który zgodnie posiedzeniu sejmu min. Kucharski ma podobno z konstytucją powinien być przedłożony sejmowi zamiar wygłosić ekspozycję skarbowe w związku z nią przed końcem października.

Wysłannik rządu sowieckiego przybywa do Warszawy.

Przedmiotem obrad tranzyt i uznanie związku republik sow.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Dowiadujemy się, że delegat rządu sowieckiego p. Wiktor Kopp przybywa do Warszawy w niedzielę. Nie ulega żadnej wątpliwości, że przyjazd p. Koppa jest

w bezpośrednim związku z ostatnimi propozycjami rządu sowieckiego, dotyczącymi tranzytu przez Polskę i uznanie Związku republik sowieckich.

Niemcy chcą płacić długi.

Pojednawcza nota rządu niemieckiego.

Berlin, (AW). 25. 10. Wczoraj została wręczona komisji odszkodowań w Paryżu nota rządu niemieckiego. Nota przypomina, że rząd niemiecki 23. stycznia br. zakomunikował komisji odszkodowań, że z powodu okupowania Zagłębia Ruhry przez państwa sprzymierzone zmuszony jest wstrzymać dostawy reparacyjne dla mocarstw interesowanych i że w następstwie tego komisja odszkodowań uznała wszystkie dawniejsze propozycje niemieckie w sprawie sposobów uregulowania kwestji odszkodowań za bezprzedmiotowe zaznaczając że w tych warunkach pozostaje w mocy plan płatniczy z 5 maja 1921 r. Powołując się na powzięte obecnie postanowienie zaniechania biernego o-

poru rząd Rzeszy wyraża zasadniczą gotowość podjęcia świadczeń z tytułu odszkodowań. Wskazuje jednakże na to, że rozwój stosunków gospodarczych w Niemczech uniemożliwia rządowi niemieckiemu finansowanie świadczeń rzeczowych. Rząd Rzeszy zwraca się do komisji odszkodowań z prośbą, aby w myśl art. 234 traktatu wersalskiego przystąpiła do zbadania sytuacji materialnej Niemiec i ich zdolności płatniczych oraz dała sposobność przedstawicielom rządu niemieckiego przedstawienia obecnego stanu gospodarczego i finansowego Niemiec. Wreszcie nota zapowiada wysłanie w najbliższym czasie uwag w sprawie propozycji belgijskich.

Czy nie za późno?

Rząd niemiecki wchodzi na drogę ustępstw wobec separatystów nadreńskich

Wiedeń, (AW). 25. 10. „N. Fr. Presse“ donosi z Berlina, że ruch separatystyczny w Nadrenji był przedmiotem ónegdajszych narad gabinetu niemieckiego. Postanowiono wszelkimi siłami przez kontrakcję polityczną sparaliżować akcję separatyzmu. Rząd zamierza drogą szeregu ustępstw — ludności terenów rozwijających ruch separatystyczny dać w ramach konstytucji jaknajwiększą wolność i przywileje. Między kierującymi politykami Berlina a przywódcami separatystów w Nadrenji nawiązano w tej sprawie ożywioną wymianę zdań. Kierownictwo tej akcji rząd berliński powierzył ministrowi dla terenów okupowanych Fuchsowi.

ZŁAGODZENIE KONFLIKTU BAWARSKIEGO.

Berlin, (PAT.) 25. 10. We wtorek odbyło się tutaj posiedzenie Rady ministrów i posłów poszczególnych krajów związkowych. W końcu dyskusji przyjęto jednomyślnie wniosek treści następującej: W konflikcie między Bawarią a Rzeszą przedstawiciele krajów niemieckich stoją jednomyślnie na stanowisku rządu Rzeszy. Uważają oni szybkie uregulowanie spraw spornych za konieczne. Przedstawiciele krajów związkowych w porozumieniu z kanclerzem Rzeszy uznali za pożądane, aby w odpowiednim czasie rozpoczęte zostały rokowania co do dalszego ukształtowania stosunków między Rzeszą a krajami związkowymi w duchu większej samodzielności krajów.

BANKNOTY NA MARKI ZŁOTE.

Berlin. (PAT). 25. 10. Rząd Rzeszy upoważnił Bank Rzeszy do wydania banknotów, opiewających na marki złote, z których 1/3 część byłaby pokryta przez złoto lub dewizy zagraniczne, reszta gwarantowana przez zobowiązania w markach złotych.

SPRAWA WYBUCHU PRZED KOMISJĄ SEJMOWĄ.

Warszawa, (PAT). 25. 10. Sejmowa komisja wojskowa na dzisiejszym posiedzeniu prowadziła w dalszym ciągu dyskusję nad wnioskiem nagłym w sprawie wybuchu na Cytadeli. W czasie dyskusji zabierało głos 22 mowców.

Przyjęto ostatecznie w głosowaniu 16 głosami przeciw 12 wspólny wniosek większości w brzmieniu uzupełniającym. Wniosek brzmi: Sejm wzywa rząd, aby wyniki śledztwa w sprawie wybuchu na Cytadeli warszawskiej przedstawił Sejmowi za pośrednictwem sejmowej komisji wojskowej wraz z sprawozdaniem o zarządzeniach, mających na celu zabezpieczenie na przyszłość zarówno zakładów wojskowych, jak też ludności miast i osad przed takimi nieszczęściami, oraz ostatecznie ofiar i pomocy dla nich i także natychmiastowego zabezpieczenia ich rodzin. Referentem na plenum wybrano posła Wichlińskiego (ChD) Pos. Liebermann zgłosił wniosek P. P. S. jako wniosek mniejszości domagający się wyznaczenia komisji sejmowej i wyrażający ubolewanie rządowi z powodu odezwy wydanej w tej sprawie.

P. KIERNIK OPRACOWAŁ USTAWĘ PRASOWĄ.

Warszawa. (PAT). 25. 10. Do łaski marszałkowskiej wniosło ministerstwo spraw wewn. projekt ustawy prasowej. Projekt ten składa się z 11 rozdziałów (80 art.), regulujących wyczerpująco stosunki prasowe na terenie Rzplitej i w myśl wskazań art. 105 konstytucji, gwarantujących wolność prasy. W kolejnych rozdziałach projektu unormowane zostały poszczególne kwestje, dotyczące wydawnictw codziennych i perjodycznych, oraz określone ściśle wypadki przekroczenia ustawy i konsekwencje tem przekroczeniem spowodowane.

USTAWA O PARCELACJI I OSADNICTWIE.

Warszawa. (PAT). 25. 10. Sejmowa komisja rolna pod przewodnictwem pos. Staniszkisa (ZLN) na wniosek pos. Maksymiljana Malinowskiego (Wyzwolenie) przystąpiła do dyskusji nad punktem pierwszego artykułu projektu ustawy o parcelacji i osadnictwie, traktującym o majątkach, przeznaczonych na parcelację i osadnictwo. Rozwinęła się szeroka dyskusja, której nie dokończono, odkładając dalszy ciąg, jak też i wybory do Głównej Komisji ziemskiej, do posiedzenia następnego, które odbędzie się jutro.

Włochy oburzone na Francję.

(L.) We Włoszech panuje wielkie wzburzenie z powodu niedopuszczenia Włoch do konferencji w sprawie Tangeru. Ponieważ stało się to z powodu sprzeciwu Francji, rozgoryczenie przeciw niej nie ma granic. „Tribuna“ zapewnia, że Rzym „nie puści tego płazem“.

Sprawy wojskowe.

— Awanse w wojsku. W związku z rozporządzeniem prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie awansów w tym roku 19 pułkowników na generałów brygady, 10 generałów brygady na generałów dywizji, 13 generałów dywizji na generałów broni. Minister spraw wojskowych powołał do życia specjalną komisję generalską, która ma ustalić listę kandydatów do tego awansu. Komisja ta rozpoczęła pracę pod przewodnictwem gen. Rozwadowskiego.

(POWOLANIE REZERWY r. 1898).

Po odbytych na wiosnę ćwiczeniach rezerwistów roczn. 1897 i 6 oraz dodatkowych ćwiczeniach w miesiącach letnich, M. S. Wojskowych przystąpiło obecnie do powołania szeregowych rezerwy r. 1898.

Ćwiczenia będą trwały 42 dni i rozpoczęły się już dla części powołanych rezerwistów, część zaś zostanie powołana od dn. 25 bm.

Minister spraw wojskowych wydał 24 bm. podległym dowództwom okręgów korpusu rozkaz (do natychmiastowego wykonania), zezwalający na odroczenie do r. p. ćwiczeń szeregowym rezerwy r. 1898 słuchaczom wyższych uczelni, uczniom szkół średnich, fachowych i powszechnych państwowych, oraz prywatnych, posiadających prawa równorzędnych szkół państwowych.

Również nie zostaną powołani funkcjonariusze izb skarbowych i administracji celnej.

Z urzędu zwolnieniu z ćwiczeń podlegają następujące kategorie szeregowych rezerwy;

- 1) Posłowie sejmowi.
- 2) Stali urzędnicy—ministrowie i podsekretarze stanu.
- 3) Służący czynnie w cywilnej straży celnej, straży celnej.
- 4) Etabowi funkcjonariusze policji państw.
- 5) Nauczyciele państwowych lub prywatnych (posiadających prawa państwowych) szkół średnich, zawodowych i powszechnych; nauczyciele szkół prywatnych muszą się przytem wykazać zaświadczeniem właściwego inspektora szkolnego, że są czynni obecnie.

6) Ochotnicy, którzy zgłosili się do amji ochotniczej w r. 1920 w myśl odezwę odezwę Rady Obrony Państwa, a nie byli w owym czasie objęci przymusowym powołaniem do służby wojskowej, lub też korzystali z ustawowych ulg.

7) Słuchacze medycyny, którzy udowodnią, że uczęszczają faktycznie na studia, są imatrikulowani na uniwersytecie, jako słuchacze rzeczywiści i utrzymują ciągłość studjów.

8) Słuchacze teologii, lub alumni seminarjów duchownych (wyznań religijnych, uznanych przez Państwo), którzy udowodnią, że uczęszczają na uniwersytet, lub do seminarjum duchownego i utrzymują ciągłość studjów.

9) Pracownicy kolejowi, pełniący służbę przy ruchu pociągów (o ile jednak otrzymują imienne karty powołania, winni się bezwzględnie zgłosić.)

10) Przebywający stale w instytucjach i przedsiębiorstwach przemysłowych na G. Śląsku, na odpowiedzialnych stanowiskach.

11) Przebywający stale poza granicami Państwa i W. Miasta Gdańska.

12) Odbywający długoletnią karę więzienia, są pozbawieni praw obywatelskich na mocy odmocy wyroku sądowego.

Oficerowie rezerwy rocznika 1898 w chwili obecnej nie są powołani równocześnie z szeregowymi.

Rezerwiści powołani na ćwiczenia zostają objęci ustawami o zasiłkach dla rodzin z dn. 22 marca 1923 r. (Dz. ust. Nr. 37 z dn. 10 kwietnia 1923 r.)

Strajk maszynistów kolejowych.

Warszawa, (AW.) 25. 10. Strajk kolejowy objął dziś przedpołudniem parowozownię w Łodzi. Ruch kolejowy na linii Łódź — Warszawa został wstrzymany. W ciągu 24 godzin wypuszczono 62 pociągów osobowych i 18 towarowych. W Krakowie sytuacja strajkowa bez zmiany. Dziś pociągi do Warszawy z Krakowa nie przyszły z powodu opornego stanowiska maszynistów w Piotrkowie. Min. kolei wydał rozporządzenie w sprawie podjęcia pełnego ruchu kolejowego. Na linii Kraków—Warszawa dziś wieczorem otwarty będzie ruch normalny. Maszyniści w Chełmie powrócili do pracy. Istnieje silna tendencja zlikwidowania strajku.

PRZEBIEG STRAJKU KOLEJOWEGO.

Warszawa, (PAT). 25. 10. Położenie w strajku maszynistów kolejowych naogół w dalszym ciągu niezmiennione. Na granicy G. Śląska znajduje się ponad 10000 wagonów węgla, które nie mogą być przewiezione do swych miejsc przeznaczenia. Na stacjach dyrekcji poznańskiej, pomorskiej i gdańskiej znajduje się szereg towarów aprowazyjnych łatwo ulegających zepsuciu i musi się je przymusowo usuwać. W dyrekcji radomskiej po chwilowo podjętym strajku w Chełmie panuje spokój. W dyrekcji stanisławowskiej ruch na wschodniej granicy utrzymany w bardzo znacznym stopniu. Kika parowozowni powróciło do pracy. Ruch pomiędzy głównymi centrami a Warszawą, utrzymany. Natomiast strajk ogarnął parowozownię w Łodzi. Mimo to ruch z Warszawą podtrzymany. Z Krakowa nadeszło kilka pociągów osobowych i towarowych. Pewna tendencja strajkowa ujawniła się wczoraj wieczorem wśród młodszych maszynistów węzła warszawskiego, starsi jednak maszyniści do tego ruchu się nie przyłączyli. Do ministra kolei żelaznych zgłosiły się deputacje centralnego Związku maszynistów, oraz Kolejowego Związku Zjednoczenia polskiego i pos. Kuryłowicz prosząc ministra o interwencję w kierunku szybkiego zlikwidowania strajku. P. minister oświadczył, że żądania maszynistów idą tak daleko, że skarb mimo najlepszej chęci zarządu kolejowego żądaniu maszynistów nie może zadość uczynić.

Zmilitaryzowanie maszynistów kolejowych. Wobec tego, że strajk maszynistów kolejowych rozszerzał się, władze zarządziły powołanie maszynistów kolejowych do służby wojskowej. W nocy na czwartek rozdano wezwania, aby we czwartek rano zgłosili się w P. K. U. (Tych, którzy się nie jawili sprowadzano przez policję. Do wczoraj wieczora jeszcze nie oddano dyrekcji lwowskiej żołnierzy-maszynistów do dyspozycji. Z chwila, gdy to nastąpi, znacznie się powróć do normalnego ruchu pociągów. W Stanisławowie pracują maszyniści nadal, również nie ma strajku w parowozowniach w Złoczowie, w Podwoleńskich i w Rozwadowie. Jednak co do Rozwadowa nadeszła wczoraj wiadomość, że wytwarza się tam niepewna sytuacja.

Luksus i nędza.

(B) Mimo szalonej drożyzny sklepy zawalane są towarami luksusowymi. Kupcy wystawiają perfumy po 25 milionów, kosztowne futra i kostjomy z ośmiocyfrowym cennikiem i zupełnie nie wstydzą się swej antypaństwowej procedury. Przecież wszystkie te rzeczy zakupione zostały za dolary, franki i funty. Dla zapłacenia rachunków za towary luksusowe poszły miliardy polskich marek, zdeprecjonowanych i wyludzonych z ludności w najcięższej chwili państwa. Wystawianie luksusowych towarów oburza pracującą ludność do żywego. Przecież towary te przeznaczone są dla rabusiów handlowych i przemysłowych, paskarzy i nowych bogaczy. Jest to straszny haracz, jaki płaci od lat kilku ludność najuczciwsza i najpodlejszym mętom społecznym, wzbogaconym na chorym organizmie państwa.

Jeżeli kupcy nie zdobyli się dotychczas na żadną obywatelską akcję w dziedzinie zmniejszenia luksusowego importu — to uczciwe społeczeństwo temu się nie dziwi, gdyż nigdy tych ludzi o oś podobnego nie podejrzewano. Ale, że rząd przynajmniej z tej strony nie ratuje spadającej marki, to najlepszy dowód jego umysłowego i psychologicznego ubóstwa.

W tym tygodniu setki tysięcy urzędników i inteligencji, miliony ludzi żyjących z płacy stałej głoduje i żyje z kredełtów przyjacielskich lub wysprzedaży mienia. Nędza skrajna wkrada się nawet do najbardziej solidnych niegdys rodzin. O wdowach, inwalidach i emerytach chyba mówić zbyteczne.

Tolerowanie luksusu w tak strasznej chwili jest wobec państwa grzechem a wobec biednej części społeczeństwa — barbarzyństwem.

Wacław Sieroszewski we Lwowie.

Mały, rzeźki, siwy człowiek stanął na podium. Rozległy się w przepelnionej sali serdeczne, powitalne oklaski, a długiego odczytu o Japonji, urządzonego staraniem Zaw. Związku literatów, wysłuchano z pełnym, serdecznym zainteresowaniem dla tematu i prelegenta. Bo oto żywy, pełny człowiek, spoglądający nie w tak bogatą i zasłużoną swą przeszłość, nie w sławę swą, lecz w przyszłość, w pracę, w życie — mówi o rzeczywistości, którą widział, odczuł, pojął, mówi jak artysta, uczony i jak baczny obserwator.

Nie słyszało się dawno tak pełnego treści, tak doskonale zbudowanego odczytu, jak ten, który o Japonji wygłosił Wacław Sieroszewski.

Zaczął jak poeta, który powtórnie przeżywa chwile, które upłynęły, widzi barwy i kształty, przechowane we wspomnieniu, jak żywe.

Noc — i statek zarzucał kotwicę u japońskich brzegów. Świta — i wylania się morze, łódzie, brzegi, kraj, jego flora bujna i wspaniała, jego fauna, pozbawiona wielkich drapieżców i węzów, jego miasta i domy czystutkie, jego ludzie zrównoważeni, spokojni, uśmiechnięci jak uśmiechniętym jest kraj i morze. I jego kraterzy i małe wysepki, produkty wulkanicznych wybuchów. A charakter mieszkańców tłomaczy się na tem tle, charakter odważny, spoglądający poza obecną rzeczywistość — w wieczność.

Tak mówił Sieroszewski, patrzył, podziwiał, przeżywał przed tłumami słuchaczy, wdzięcznych za to, że tyle usłyszeli i że powiedział im to serdeczny, znakomity przyjaciel i znajomy, wielki pisarz i dobry człowiek.

J. Ł.

Czynsze lwowskie za listopad 1923

Dnia 24 bm. odbyło się we Lwowie zebranie asesorów urzędu rozjemczego dla spraw najmu we Lwowie w obecności około 40 przedstawicieli właścicieli realności i lokatorów.

Po referacie dr. Landera i obszernej dyskusji uchwalono podwyższyć od 1. listopada 1923 stosowany obecnie ryczałt na administrację domów z 30.000 proc. czynszu zasadniczego na 90.000 proc. dla mieszkań prywatnych t. j. w trójnasób a na 60.000 proc. dla sklepów i lokali przemysłowych t. j. dwukrotnie. Ryczałt ten obejmuje wszystkie, przewidziane w ustawie o ochronie lokatorów dodatki za administrację, tj. za oświetlenie sieni, schodów i korytarzy, czyszczenie kominów, wynagrodzenie stróża, wywóz śmieci i czyszczenie kanałów (odpływowych).

Ponadto opłacać mają lokatorowie podatek wodociągowy i podatek od lokali w wysokości ustalonej. W tym kierunku powzięto już uchwałę co do podatku od lokali, który podwyższono o 20 procent, zaś co do podatku wodociągowego przedłożyła Komisja Radzie miejskiej wniosek na podwyższenie go o 200 procent.

Po załatwieniu tego wniosku przez Radę miejską ustali Urząd rozjemczy nowe mnożniki dla obliczenia opłat czynszowych wraz z wszystkimi dodatkami i podatkami na miesiąc listopada.

Nastąpić to powinno najrychlej, gdyż na podstawie ustalonych przez urząd rozjemczy mnożników będzie mogło nastąpić obliczenie czynszów na listopad.

Olbryzmia podwyżka cen cukru.

Warszawa. Na konferencji przedstawicieli instytucji spółdzielczych w Warszawie, otrzymujących cukier za pośrednictwem nadzwyczajnego komisariatu zwalczania drożyzny, odbytej 22. października, ustalono, iż w trzeciej dekadzie października cena kryształu wynosić będzie 195.000 mp. za kg. zamiast 120.000 mp. poprzednio obowiązujących: kostki 260.000 mp. za kg. zamiast poprzednich 150.000 mp. Podane ceny obowiązują od 23. października i stosowane są również w składach miejskich.

OSRAM NITRA

Więcej światła
znaczy więcej
wydajności
pracy.

OSRAM
musi być na żarówce.

Kronika.

CALENDARZYK.

Dziś rz. kat. Ewarysta p.; gr. kat. Karpa m. Jutro rz. kat. Sabiny m.; gr. kat. Paraskwy pr. — Wschód słońca 6 04, zachód 4-13.

TEATR WIELKI.

Piątek „Uczta szycerów”. 30 proc. zniżki.
Sobota o 3-30 „Pan Jowialski”, przedstawienie staraniem komitetu rozrywek dla młodzieży — wieczór „Rigoletto”, występ Stermich Dębickiej.

TEATR MAŁY.

Piątek, sobota „Wiera Mircewa”.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek i sobota „Królowa fal”.

We Lwowie.

— **Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe!**
We wtorek przybył do Lwowa p. Łada, dyrektor departamentów ministerstwa spraw wewn., oraz inspektor województw i wręczył wojewodzie Grabowskiemu akt ministerjalny, zwalniający go natychmiast ze stanowiska wojewody. Następnie dyr. Łada udał się do zastępcy wojewody p. Zimnego i polecił mu tymczasowo objąć funkcje wojewody.

P. Grabowski otrzymał bezterminowy urlop i poszedł w odstawkę — tak samo jak za obecnych rządów „ósemkowo-piastowych” usuniętych zostało bardzo wielu wybitnych urzędników, z dnia na dzień, bez żadnego powodu, szczególnie w ministerstwach, którzy obecnemu rządowi byli nie na rękę... Usunięcie p. Grabowskiego nie podobało się „Słowu Polskiemu”, które w ostatnim „numerze” pisze o tem:

„niespodzianką dla nas był niebywały i w żadnej ustawie nieprzewidziany sposób usunięcia urzędnika, kierującego od pierwszej chwili utworzenia województw największym województwem w Polsce. Sposób, w jaki się to stało, wywołał zdziwienie i rozgoryczenie. Żaden szanujący się i wybitniejszy człowiek nie zgodzi się służyć państwu jako urzędnik administracyjny, jeśli każdej chwili będzie mógł być ze swego stanowiska usunięty w taki sposób, w jaki nie zwykło się usuwać służącego, jeśli nie nie ukraja!”

„Słowo Polskie” zapomniało widocznie o tem, że w taki sam sposób usunięto za rządów obecnych bardzo wielu wybitnych urzędników... za podjudzaniem prasy ósemkowej... Usunięcie niewygodnych urzędników tłumaczono względami oszczędnościowymi, co okazało się bluffem, gdyż na ich miejsce mianowano ósemkowych mężów opatrnościowych. Przypominamy „Słowu Polskiemu”: „Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe”.

— **Na czas urlopu(?) p. wojewody Grabowskiego** poruczył Pan Minister Spraw wewnętrznych pełnienie funkcji Wojewody lwowskiego Naczelnikowi Wydziału przydziałnego Województwa Państwa Stanisławowi Zimnemu.

— **Sztandar Obrońców Lwowa.** Dowiadujemy się, że p. Kmdt miasta i placu oraz Dca 5 Dyw. piechoty w myśl rozporządzenia gen.-dyw. Jędrzejewskiego Dcy Ok. Nr. VI., — wydał polecenie złożenie sztandaru Obrońców Lwowa w 40 pp. strzelców lwowskich.

— **Uroczystość złożenia hołdu ś. p. Lubomirskiej w Rozwadowie** przez delegatów „Gwiazdy” lwowskiej została odroczone do wtorku 30. b. m.

— **Z Ogniska nauczycielskiego.** Jutro w sobotę 27. bm. wygłosi w lokalu Ogniska (gmach Skarbka 1 p.) p. Władysław Gołębiowski odczyt na temat „Metodyka nauki śpiewu w kl. III szkoły powszechnej”. Początek o godz. 7. wieczór.

— **Z Teatru.** 30 proc. zniżka. Dziś t. j. w piątek obowiązuje w Teatrze Wielkim 30 proc. zniżka na „Uczta szycerów”.

Gościnne występy Dębickiej. W sobotę danem będzie „Rigoletto”. Drugi i ostatni gościnny występ Dębickiej w poniedziałek w „Fauście”.

„Miłość cygańska”. Reżyser p. Kuligowski kończy ostatnie przygotowania do wystawienia tej najlepszej operetki Lehara. Główne partje o zakresie operowym wykonują pp. Bielecka i Łowczyński, w innych rolach wystąpią pp. Brzeska, Poleska, Sowiński, Roński i Szosland nowo zaangażowany komik charakterystyczny. Operetkę urozmaica tańce układu baletmistra Ciesielskiego. Premiera odędzie się we wtorek.

— **Rozkład tymczasowy pociągów kolejowych.** Wskutek sytuacji strejkowej dyrekcja lwowska zaprowadziła następujący tymczasowy rozkład kolejowy w swym obrebie. Ze Lwowa odchodzą pociągi: Do Krakowa 8.20 i 21.00 osobowe, 10.25, 19.40 i 20.05 pociągi pospieszne. Do Podwoleczysk tylko o 6.05 rano osobowy. Dziś zdaje się odejść też wieczorny osobowy, a jutro pospieszny przedpołudniem. Do Zdobunowa o 13.45. Do Rawy Ruskiej o 13.30 i 23.10. Do Stojanowa o 18.35. Do Sokala przez Sapieżankę o 9.15. Do Podhajec o 16.20. Do Borysławia przez Stryj o 19.30 osobowy. Do Sambora o 7.10. Do Stanisławowa 7.55 osobowy, 9.45 i 19.55 pociągi pospieszne. Z Przemyśla do Stryja odchodzi o 3.10.

W dyrekcji stanisławowskiej kursują pociągi: Stanisławów — Czortków, Zaleszczyki — Tarnopol, Iwanie puste — Włynanka, Skala — Teresin i Tarnopol — Stryj.

— **Skazanie szajki bandytów.** Po 3-dniowej rozprawie przeciw szajce, która grasowała uzbrojona w karabiny, w okolicy Krechowa i rabowała, sędziowie przysięgli uznali herszta bandy Michała Onyszkowa winnym zbrodni usiłowanego morderstwa na osobie policjanta, zbrodni gwałtu publicznego, zbrodni rabunku i kradzieży, a trybunał skazał go na 10 lat ciężkiego więzienia. Inni członkowie szajki otrzymali kary więzienia po dwa i trzy lata.

— **Niżej taryfy.** Magistrat zatwierdził cennik dla jadłodajni prywatnych tak wysoki, że niektóre z tychże w obawie stracenia klienteli pomimo wyższego cennika liczą taniej. I tak: za obiad z 3 dań 50.000 mk. zamiast dozwolonej w cenniku ceny 60.000 mk., za kanapkę 8.000 mk. zamiast 20.000 mk. Widocznie magistrat hojny!

— **Redaktorowie tygodnika ruskiego „Zemla i Wola”**, aresztowani pod zarzutem agitacji komunistycznych, nie zostali dotychczas wypuszczeni na wolność. Redaktor „Żyźni” p. Wolnicki opuścił już areszt policyjny.

— **Opłaty od psów.** M. sekcja skarbową uchwaliła na wniosek magistratu podwyższyć opłaty od psów w sposób następujący: 1) od psa (jednego) na 100.000 mk., od samicy na 200.000 mkp.

— **Za podawanie napojów alkoholowych** w dni niedozwolone ukarano szynkarzy lwowskich grzywnami od 20.000 do 100.000 mkp. Jest to bardzo mała grzywna, skoro się zważy, że kieliszek wódki kosztuje 25.000 mkp.

— **Smutny koniec zabawy.** W szynku na rogu ul. Pilnikarskiej zabawiła się ub. nocy wesoło 40-letnia „dziewczynka” lekkich obyczajów Anastazja Kowalska. Epilog tej zabawki rozegrał się na stacji pogotowia rat., dokąd musiała się udać Kowalska ciężko potłuczona przez pijanych towarzyszy.

Nadesłane.

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.
ul. Romanowicza 7. 4550

Laboratorium lekarskie

dla badań chemicznych i bakterjologicznych

Dr. O. Elster - Dr. L. Fleck

ul. Ochronek 9. boczna Kochanowskiego.

WAŻNE DLA SZKÓŁ

Książki szkolne

oraz przybory do pisania poleca najtaniej znana obecnie KSIĘGARNIA - ANTYKWARNIA
SZ. BOGEN Lwów, Kazimierzowska 14 a.
nowy dom 1898

OPRAWA OBRAZÓW

do ram według wyboru, sprzedaż szyb do obrazów

Schimmel Józef

ul. Chorążczyzny II-a. (boczna ul. Akademickiej).
1784

— **Tygrys z nazwiska i zawodu.** Wczoraj zgłosiła się do nas z płaczem p. Rentschner, żaląc się na właściciela kamienicy p. Izaaka Tigera, który nie mogąc się pozbyć lokatorów z domu przy ul. Janowskiej l. 20 zdarł podobno dach a lokatorom chce dać odstępną, by się wynieśli. Deszcz zacieka do mieszkań i niszczy rzeczy rodzinom. Bezwzględny Tiger prawdopodobnie nie sobie z tego nie robi. Możeby władze zajęły się tym mecenasem i sprawę zbadały na miejscu.

— **Wypadek przy pracy.** Na stacji pogotowia rat. zgłosiła się wczoraj 16-letnia robotnica Marja Góral, celem założenia opatrunku na rękę, którą złamała podczas pracy, w fabryce papieru Kornbluma.

Zo światła.

— **Piąta międzynarodowa konferencja pracy** zgromadziła w Genewie przedstawicieli 43-cho państw w tej liczbie Niemców. W konferencji reprezentowane są zarówno rządy, jak i pracodawcy i robotnicy poszczególnych krajów. Na obecną sesję przybyło 74 delegatów rządowych 24 delegatów pracodawców a także pewna ilość delegatów robotniczych oraz 70 delegatów technicznych. Ogółem biorących oficjalny udział w obecnej konferencji jest około 200 osób. Delegacja Polska składa się z 4-ech osób. Z inż. Franciszka Sokala i ks. p. sła Wójcickiego, jako delegatów rządu, Stanisława Okolskiego jako delegata pracodawców i Alojzego Kota przedstawiciela pracowników. Pomimo małej liczby członków delegacja polska zajmuje poważne miejsce w konferencji, czego dowodem jest że do komisji głównej i piątej (raporty instruktorów pracy) wszedł inż. Sokal a jako zastępcę księdza Wójcickiego do komisji drugiej (kompetencja inspektorów pracy) wybrano delegata robotników Kota. Przez pierwsze dwa dni konferencja, której przewodniczącym jest delegat japoński Adatci obradowała nad regulaminem komisji. Konferencja potrwa około 8 dni.

— **Zniżki taryfowe dla towarów polskich w Jugosławii.** Poselstwo polskie w Belgradzie donosi, że rząd jugosłowiański wydał polecenie stosowania minimalnej taryfy celnej w stosunku do towarów polskich.

— **Dwa gobeliny historyczne** wartości 2 milionów franków wykradziono onegdaj w Wersalu z sali Merkurego.

— **Krupp w Meksyku.** New Jork, 17 paźdz. W tutejszych kołach finansowych utrzymuje się pogłoska uponczywie, że większa część akcji Kruppa stalowo-żelaznych w Monterrey, które mają w

wyrobie żelaza i stali dominujące znaczenie w Meksyku, przeszły w ręce firmy Krupp w Essen. Potwierdzenia tej pogłoski z kompetentnej strony meksykańskiej dotychczas nie uzyskano.

— **Odbudowa Tokio.** Burmistrz miasta Tokio zwrócił się do prefekta miasta Rio de Janeiro z prośbą o przysłanie mu planów stolicy brazylijskiej, która ma służyć za wzór do odbudowy Tokio

Zebrań, odczytów i widowisk.

— **Z Kasyna i Koła lit.-art.** Z powodu zaślubienia referentów przesunięto Walne Zgromadzenie z niezmiennym porządkiem dziennym na środę 31. października b. r. godz. 6 względnie 8.30 wieczorem.

— **Polskie Towarzystwo Filozoficzne.** W sobotę, 27. bm. odbędzie się o 8-ej wieczór w Seminarjum filozoficznym Uniwersytetu (gmach posejmowy) 243. posiedzenie naukowe, na którym p. dr. Stefan Baley wygłosi odczyt p. t. „Psychoanaliza pewnej pomyłki Słowackiego”. Wstęp dla członków

bezpłatny, dla gości wprowadzonych mk. 20.000, dla młodzieży akademickiej mk. 5.000.

— **Do prowadzenia kuchni akademickiej** potrzebna natychmiast zdolna i energiczna gospodyni. Zgłoszenia osobiste między godziną 13 a 16 (1 a 4) przy ul. Łozińskiego Nr. 7. Dom akademicki kuchnia.

Z Rady miejskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu r. dr. Poratynski poruszył sprawę psów, względnie barbarzyński sposób zabijania tych czworonogów przez rakażca i domagał się, aby sposób zabijania zmieniono. R. ks. dr. Szydelski podniósł, że mieszkańcy dełożowani z walących się domów, a umieszczeni w budynkach miejskich przy ul. Pijarów, żyją tam w warunkach, urągających higienie. Apelowal więc do prezydium, by umieściło ich w innym budynku, a oddało bu-

dynek ten młodzieży akademickiej, która odpowiednio zrestauruje go i obróci na przyzwoite mieszkania. Prezyd. Neuman odpowiada, że nie ma na razie innego budynku na pomieszczenie tych biedaków, jednak sprawę przedłoży na osobnej konferencji.

Następnie po referacie r. Bol. Lewickiego uchwalono wniosek o podwyższenie gwarancji za wkładki Miejskiej Kasy oszczędności do 5 miliardów marek. Przyjęto również po krótkiej dyskusji w myśl referatu r. Matakiewicza, wnioski o podwyżkę opłat za wodę, w ten sposób, że zamiast dotychczasowych 45.000 mkp., płacić się będzie od 1. listopada 135.000 za każde 100 koron czynszu przedwojennego. Za wodomierze uchwalono podwyższyć opłaty, wstecz od 1. października z 10.000 na 25.000 mkp. R. Włodzimirski referował wnioski o zmianę godzin zamykania sklepów, kiosków itp., w myśl najnowszego rozporządzenia ministerstwa handlu i przemysłu. Po załatwieniu kilku drobnych spraw posiedzenie zamknięto.

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 25. października.

+ **Ceny złota i srebra.** Pol. Kraj. Kasa Pożyczk. płaciła wczoraj: za rubla złotego — 636,600 mkp., za rubla srebrnego 436300 mkp., za złotą markę 294700 mkp., za markę srebrną 121200 mkp., za złotą koronę austriacką 250700 mkp., za koronę austriacką srebrną 101200 mkp., za złotą jednostkę monetarną Unji łacińskiej (frank złoty) 238700 mkp., za jednostkę monetarną Unji łacińskiej (frank srebrny) 101200 mkp., za złotego dolara 1237700 mkp., za srebrnego dolara 583300 mkp., za funty szterlingi 6022600 mkp., funty tureckie złote 5428500 mkp., za guldeny holenderskie 497400 mkp., za dukaty austriackie 2831000 mkp., za dukaty belgijskie 1824500 mkp., za gram złota 822510 mkp., za gram srebra 24240 mkp.

+ **Giełda zbożowa** nieco ożywiona — ogólny obrót około 50 ton. Transakcje w pszenicy, życie i jowsie. — Podaż na ogół słaba. Ziemiaki poszukiwane. Tendencja nadal zwyżkowa, usposobienie spokojne. Pszenica krajowa ex 1923 2900000—3000000, żyto małop. ex 1925 1900000 2000000, jęczmień małop. brow. przem. 1800000 2000000, ceny szacunkowe bez transakcji, — Owies małop. ex 1923 1300000—1400000.

Giełda lwowska.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Na wczorajszym zebraniu była gwałtowna hausa w akcjach przemysłowych i bankowych. Bardzo wielki popyt na wszystkie papiery. Zwyżka niektórych akcji wynosi kilkaset tysięcy punktów. Na targu niekotowanych była również silna zwyżka.

Tendencja wybitnie zwyżkowa. Usposobienie bardzo ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Ćmielów 450. Niemojowski 165, 170. Karpat 220. Oikos 2300, 2400, 2500, 2550, 2100, 2350.

2230, 2550, 2500. Panowozy 140. Pezet 85. Siersza g. 4525, 4200, 4500 (4100, 3600, 4150). P. T. B. 65, 58, 67, 70. Polska Nafta 150, 160. Rakszawa 4200, 4100, 4000. Siersza el. 76, 80. Tespy 2600, 2550, 2575, 2525, 2550, 2600. Browary 10.000, 10.500. Chodorów 2100, 2200, 2300, 2350, 2400, 2250, 2300, 2325, 2275, 2260, 2375, 2325, 2270. Cegielski 235, 240, 225, 230, 220, 250. Gałota 60, 56, 58. Górka 4300, 5000. Hipot. 400, 390, 380, 360, 400, 370, 400, 390, 400. Pokred 23, 25 ex. Przemysłowy 225, 235, 230, 233, 235, 238, 240, 225, 235, 236, 240, 245, Z. K. K. 52.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Gazy, 14000, 15000, 15500, 15800, 16000, 16100, 16200. — Jaworzno setka 12000 po 25, 12500, 13000, 13200, dr. 13700, 13800, 13500. Arma 140. Azot 130. Czechowice 70,80, 85,00. Chybie 2800, 3000, 3100, 3200, 3300, 3350, dr. (3350). Gazolina 600, 610, 590, 595. Len 260, 265, 270, 280, 290 (260). Nitrat 80. Przeworsk 60000 im. Węglówki 6,9, 7, 7 1/2, 7,6. Foresta 170, 175. Machleid 110. Elektrownia n. S. 2830. Gazociagi 7075. Lesienice 550, 575, 600, 625 (550). Radziwiłł 400, 405. Drożdże G. 600. Coloniala 250.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Tohan 190000 — 220000, Impex 6000 — 5000, Pharma 180000 — 220000, Br. Rolnicy 120000 — 170000, Polski Glob 18000 — 23000, Żegluga 30000 — 40000, Zieleniewski 7000 — 7700, Cegielski 250000 — 300000, Trzebinia masz. 250000 — 300000, Automotor 80000 — 110000, Panowozy 130000 — 170000, Górka 6500000, 7000000, Siersza gór. 4200000 — 5300000 Tepege 2600000 — 3200000, Nafta 130000 — 180000, Pokucie 150000 — 200000, Synd. kosz 130000 — 160000, Trzebinia tłuszcz. 1100000 — 1300000, Krakus 270000 — 320000, Ćmielów 430000 — 470000, Siersza elektryczna 100000 — 150000, Niemojowski 230000 — 280000, Chodorów 1900000 — 2200000.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Borkowski 200000, 245000. Br. Jabłkowscy 54000, 55000. Żegluga 31000, 32000, 31500. Pol-

bal 50000, 45000. Syndyk. roln. 725000. Skup skór 50000, 60000. Tow. zachodnie 70000. Ćmielów T440000, 480000, 460000. Pol. Tow. Elektryczne 125000, Kabel 180000, 160000, Haberbush 1375000 1675000. Spirytus 850000, 800000, 875000. Kłuczewska fabr. pap. 220000, 200000, Polska nafta 120000, 160000, 150000. Nobel 450000, 550000, 495000. Lenartowicz 37000, 42000, 38000. Tepege 2150000. Pustelnik 210000. Polski przem. naft. 425000, 450000. Siła i światło 235000, 300000, 280000. Tkanina 29000. Korek 75000, 80000, 70000. Konopie 200000, 190000, 210000. Polski Lloyd 50000, 55000. Cerata 70000, 60000. Kijewski i Scholke 725000, 800000, 760000. Spies 3250000 355000, 350000 Puls 125000, 160000, 150000. Wild 90000, 180000. Chodorów 1300000, 2200000. Czersk 500000, 540000, 500000 III. 400000, 380000. Częstocice 10500000, 12000000, 12500000, 12250000. Gosławice 550000, 625000, 600000. Michałowa 500000, 490000. Cukier 2350000, 3700000 3600000. Firlej 200000, 180000. Unja 2000000, 2010000, Warsz. Tow. kop. wegl. 2250000, 2850000, 2800000, 2925000, 3100000, 2600000, 2950000, 3200000, 3100000. Drzewo 70000, 850000, Cegielski 235000, 290000. Lilpoop 205000, 240000. Modrzejów 2700000, 3100000, 2800000. Norblin 380000, 340000, 370000, 450000, 475000. Zakłady Ostrowieckie 3350000, 4300000, 4200000. Ortwein i Karasiński 130000, 150000. Rohn i Zieliński 285000, 335000, 315000. Rudzki 1150000, 1500000, 1500000. Starachowice 1000000, 1250000. Ursus 295000, 300000, 290000. Pocisk 250000, 275000, 240000. Parowozy 150000 170000, 162500. Zieleniewski 6000000, 73000000, 7100000. Żyrardów 125000000, 157500000, 147500000. Zawiercie 150000000, 170000000, 160000000, Belpol 30000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Waluty idewizy zagr. utrzymały się po kursach wczorajszych: dolary 1,757.000 mkp., marki niem. 0.00001. W dziale akcji tendencja silnie zwyżkowa wśród obrotów bardzo dużych.

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż — żądają, T — transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	25 paździer.	B) Akc. przem.	25 paździer.
Akc. Związk.	30000	Górka . . .	5000000
Dyskont Lw.	—	Oikos . . .	T 2550000
Handl. Pozn.	210000	Parowozy . .	T 140000
Hipot. akc. . .	T 400000	Patryja . . .	32000
Hipot. zemel. .	3000	Pezet . . .	85000
Małopolski . .	T 390000	Pocisk . . .	220000
Powszechny . .	25000	Pol. Glob . .	7000
Przemysłowy .	T 245000	Pol. Nafta . .	T 160000
Ziemski kred. .	52000	Pol. Tow. Bud.	T 70000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. .	149000
Browar Lwow. .	10500000	Rakszawa . .	T 4200000
Chodorów . . .	2400000	Siersza el. . .	80000
Karpalit . . .	T 220000	Gór. Siersza .	T 4525000
Ćmielów . . .	450000	Tepege . . .	1200000
Portland z S. .	—	Tespe sól pot.	T 2600000
Galicia . . .	2200000	Zieleniewski .	7000000
Galota ex . . .	T 60000	Żegluga pol. .	28000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 254	Lwów— dnia 25 października 1923		Warszawa dnia 25 październ.	Kraków dnia 20 IX.	Zurych dnia 25 X.	Berlin dnia 23 X.
	Gotówka	Dewizy				
100 Mk. pol.			—100—	100	0000-3	00-00
1 funt. ang.			7722000—7880000	1220000-1250000	25-21	249.37500000
100 frs. fran.			10085000—10285000	135000—152000	32-62	3195000000
100 fr. szwaj.			30700000—31300000	482500—497500	100-00	7875250000
100 fr. belg.			8485000—8700000	522300 622000	24-90	2713200000
100 K czesk.			51800 518000	74400—74400	16-60	1645875000
100 K węg.			—	000—000	—003	3092250
100 K austr.			2425—2475	350—356	—0079	778650-0
100 M niem.			00001—00001	000—000	0-00000-00	100-00
1 Dolar am.			1723000—1757000	246500—251500	5-61	55660000000
100 Lir wł.			779700—779700	—	25-10	1975050-0
100 Lei rum.			000—000	00000—00000	2-65	94-65
1 guld. hol.			00000—00000	00000—000000	218-15	21546000000
100 K uorw.			—	000—000	90-75	89325500-0
100 K duńsk.			—	0000—0000	103-00	97805000-0
100 K szw.			—	—	147-00	1454600000-0

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie.

Z sali odczytowej.

HARAKIRI.

Na przekór mecenasom i poezji oficjalnej nie zrobił p. Swinarski Harakiri ani sobie, ani — dzięki policji zdaje się — publiczności. Nie miał czem poprostu. Poezofestival, zainscenizowany w żółtej sali Instytutu Technologicznego, był wybuchem — jak to zauważył prelegent p. prof. Seweryn Przybylski, ukrywający się pod liczbą Ludolpha 8,1415926536, względnie pod literą grecką pi — lecz nie poetycznym, czy futurystycznym, lecz intelektualnym, dotyczącym jedynie prelekcji.

Reszta nie tłumaczyła się, nie wskazywała ani przodu, ni tyłu — nie była pierwiastkiem konieczności. Trudno, pegazy poetyckie, żywione daktylami, dają zamiast efektu pracy, produkty... niesławności.

Wyjaśnienie biologiczne niech starczy za dowodzenie tematowe. Wróćmy do słowa wstępnego.

Prelegent, umysł bardzo wszechstronny i wnikliwy, rzucił — podobnie jak w swym odczycie o kinie — kilka jasnych błysków myślowych, sięgających nieporównanie dalej, niż wysokoprocentowa większość zamiarów ekspansywnych futurystów w Polsce. Płaszczyzną oświetlaną, był w pewnej części temat poetyckiego wieczoru, a wreszcie ogół związanych z poezją zagadnień.

Cięcia analityczne (festi valet nie jest da-daistą etc.) i szerokie zakosy syntetyczne (cechuje go prostota poszukiwania pretensjonalności, jeśli wymienimy zdania dotyczące tylko p. Swinarskiego) wybiły na szczyt myślowy prelekcji zagadnienia wizualności syntetycznego tworzywa, tonu muzycznego i b. ciekawego procesu twórczości wzajemnej, odbywającego się między gromadą słuchaczy, a recytującym autorem. Trudno się zgodzić jednak z twierdzeniem prelegenta o istnieniu obiektywnej krytyki. Dopóki temperatura krwi ludzkiej wynosić będzie coś ponad 36,4 lub nie będzie wykazywać zbyt intensywnej w kolorze nalożu ręki, dopóty nie można mówić o obiektywnej krytyce, lecz o rozległości jej wahnienia.

Wyrecytowany zbiór wierszy p. Swinarskiego, należących do kategorii i rodziny obrazowych poza logicznych, żywo oklaskiwano.

ek-f.

Czas odnowić przedpłatę!

Świadczenia kas chorych.

We Lwowie odbyły się 23 bm. narady przewodniczących i kierowników kas chorych, należących do okręgu lwowskiego. Referent zarządu związku kas chorych dyr. naczel. przedstawił wnioski zarządu związku, które po dłuższej dyskusji zostały uchwalone. Brzmia one następująco:

1) Uznając, że należy dbać o to, aby świadczenia na rzecz członków Kas i ich rodzin były o ile możności powiększone, zaznaczamy, że jest to możliwe tylko pod warunkiem równoczesnego powiększenia dochodów czyli opłat, odpłacanych bez zwłoki przez przedsiębiorców.

2) W piśmie z 25 września, zarządziło ministerstwo wypłacanie zasiłków pieniężnych nie wedle wysokości składki, lecz w miarę wzrostu drożyzny. Konferencja uważa, że tylko 2-gi etap tego pisma, tj. polecenie podwyższenia zasiłków w miarę podwyższania grup płacy ustawowej może być wzięty pod rozwagę.

Konferencja zwraca uwagę, że nie można ciągle podwyższać wydatków kasowych równomiernie z drożyzną, bo rosną ciągle płace lekarzy, koszty szpitalne i niepomiarowo wzrastają koszty leków, a także płace personelu muszą iść w górę. W dodatku obecnie i zasiłki dla chorych mają być zrównywane z wzrostem drożyzny, a gdy niema równoczesnej waloryzacji wpływów, to nastąpić musi w konsekwencji zu-

pełna ruina Kas, jakoteż wstrzymanie ich działalności.

Konferencja musi się domagać od ministerstwa pracy i opieki społecznej równoczesnych zarządzeń, aby premia ubezpieczeniowa także automatycznie zwiększała się w miarę zwwyżki drożyzny i zarobku ubezpieczonego przy równoczesnym zniesieniu maksymalnej granicy ubezpieczenia.

3) Wobec tego, że pracodawcy rozmyślnie zwlekają z opłatą składek nawet aż do licytacji, bo stopa procentowa za zwłokę jest śmiesznie małą, domaga się konferencja, aby ministerstwo wydało rozporządzenie, aby analogicznie, jak to ministerstwo wyjaśnia w sprawie zasiłków, także zaległe opłaty wobec stałej dewaluacji były wnoszone w takiej wysokości, która odpowiada grupom płacy zarobkowej w dniu, w którym się uiszcza zaległości.

4) Zakład ubezpieczenia od wypadków winien poniesione przez Kasę chorych na jego rachunek wydatki zwracać w całości z uwzględnieniem dewaluacji, w szczególności powinna renta tak samo być waloryzowana, jak zasiłek w Kasie chorych.

5) Konferencja uprasza okręgowy urząd ubezpieczeń, aby odróczył wprowadzenie waloryzacji zasiłków aż do decyzji ministerstwa co do ekwiwalentu na rzecz Kasy.

6) Konferencja uważa, że dodatek 1 proc. do opłat byłby bodaj częściowym odszkodowaniem Kasy za podwyższone świadczenia.

Zapiski.

„Siew“ Towarzystwo wydawnicze — Sp. z O. O. — Warszawa—Smolna 17.

Nasz Naczelnik. Pod tym tytułem okazał się pierwszy numer „Siewu“. Broszura wydana ubogo, jak przystało na ludzi, którzy nie robią interesów. Za to treść jest ognista, pełna zapału i wiary w niepodległą, niegeszefciarską Polskę. Z nią ani Witosy, ani Kucharscy, ani Bryle, ani Gagatkowie, nie mają nic wspólnego. Polska rycerska, szczerą, zapalną, ofiarną, o jakiej marzył Piłsudski. Sylwetka Piłsudskiego, nie mająca nic wspólnego, ani z akcjami, ani z dolarami, ani koncesjami, ani z oszukiwaniem skarbu państwa — kreśli bohaterskie boje Polaków, którzy walczyli o Ojczyznę czystą, historycznie piękną, łączącą wszystkie stany w jeden wielki potężny naród.

Jakkolwiek jest zewnętrznie ubogą broszurą, niech jednak idzie w świat od chaty do chaty po całej Polsce, niech głosi wszystkim i każdemu z osobna, że Polska, to ofiarność, poświęcenie bez granic, bez koncesji, bez procentów, bez udziałów w towarzystwach akcyjnych. Spółka Wydawnicza zapowiada całą serję broszur, które ze względu na ich charakter narodowy, bezpartyjny, niegeszefciarski zasługują na pełne uznanie i poparcie. Całe społeczeństwo niezgangrenowane jeszcze interesami i czując bezinteresownie po obywatelsku winno to wydawnictwo popierać i rozpowszechniać.

Ilustrowane życie polskie, pismo tygodniowe: Treść Nr. 2 z dnia 13. października 1923 r.: Dział literacki: „Z tygodnia na tydzień“ p. Michała Podlewskiego. „Z współczesnej sztuki polskiej — Władysław Roguski“ — p. Witolda Bunikiewicza. „Sztuka tryumfująca“ — Henryka Juszkiewicza. „Wnętrza domów polskich“ p. A. Urbańskiego. „Z wędrówki po teatrach“.

Ilustracje: Kompozycja Władysława Roguskiego — (na okładce). Portret p. Hiltona Younga. „Madonna“ Wł. Roguskiego. Wnętrza mieszkania p. B. w Warszawie (3 ilustracje). Śródmieście z aeroplanu. Aktualności: Podobizny aresztowanych czarnogiejdzarzy. Dziecko polskie okazuje współczucie Japonji. Zwycięska stajnia p. M. Róga. Portrety: p. Górczyńskiego, Niewiarowskiej, Gamastona, Ursteina. 2 sceny z „Zemsty“ (Majdnowiczówna i Osterwa, Rappacki i Frenkiel). Winieta na okładce J. Zaruby.

Nr. 3-ci „Życia“ poświęcony został spójnie katastrofie straszliwego wybuchu prochowni na cytadeli warszawskiej.

Nowe książki.

„Moderne Polnische Lyrik“. Eine Anthologie deutscher Uebertragungen. Herausgegeben von Lorenz Scherlag Amalthea-Verlag. Zurich — Lipsk — Wieden. XV + 287.

Jestto już w krótkim czasie trzecia — po bułgarskiej (tłóm. Dora Gabe Penew) i czeskiej (Kvapil) antologia poezji polskiej w języku obcym. Fakt ten świadczy o żywym zainteresowaniu się zagranicą poezją naszą, a zarazem służy tej ostatniej, budząc dla niej, jak wiemy skądinąd, nieklamany zapał i zachwyt. Przyznać też należy, że, jak dotąd, mamy szczęście do przekładców, którzy do dzieła swego przystępują ze znanstwem poezji i języka naszego i dużym pietyzmem. Jakoż zalety te obok wielu innych, jak doskonałe władztwo nad językiem niemieckim, zdolność wczuwania się w oryginał, smak i subtelność, przyznać też musimy p. Lorencowi Scherlagowi, znanemu już przed wojną gorliwemu propagatorowi poezji polskiej oraz autorowi oryginalnych poezji i powieści niemieckich. Kto zna mógł bodaj adekwatnego przekładu, ten oceni ogrom pracy, jaką p. Lorenz Scherlag i jego współpracownicy pp. Marek Scherlag i Otto Hausner, w dzieło swoje włożyli i zasób niezwyklej zdolności poetyckich, jakie im umożliwiły dokonanie dzieła swego tak, jak go dokonali właśnie. Nieuniknione w pracy tak trudnej i skomplikowanej usterki, jak ta i ówdzie nienajtrafniejszy może wybór, zbyt wysuwanie jednych poetów (i tak już przereklamowanych) kosztem innych, nie dość uwzględnionych lub pominiętych zgoła, tudzież pewne nieścisłości w „Wstępie“, usterki te, powtarzamy, nie umniejszają w niczem rzetelnej zasługi p. Scherlaga i doniosłości jego pracy, tembardziej, że w następnym wydaniu znikną niewątpliwie. Antologia, obejmująca przegląd liryki polskiej od Asnyka do czasów ostatnich, zaopatrzona wstępem i datami biograficznymi autorów i wydana prawdziwie wytwornie ma wszelkie dane po temu, by zadanie swe spełnić znakomicie.

J. M.

SPORT.

Dziesięciobój Akademickiego Związku Sportowego rozpoczyna się dziś na boisku Rogoni. Początek o godz. 2-jej popołudniu. Wstęp wolny. W skład programu wchodzi: 1) Bieg na 100 m, 2) skok w dal, 3) rzut kulą, 4) skok wzwyż, 5) bieg 400 m.

Bieg na przełaj na 8 kilometrów odbył się w Pradze. Pierwsze miejsce zdobył Kucharski (Viktoria Žizkov) w czasie 25:37,4, drugim był Zika (Slavia) w czasie 25:57,6.

Bieg maratoński odbył się w Budapeszcie. Pierwsze miejsce zajął Kiraly. Czas: 2 godz. 40 minut 11 sekund.

Lekkoatletyczny meeting Sparty. dał następujące wyniki:

Bieg 100 m: Linka 11⁵/₁₀ sek.

Bieg 500 m: Karel 1:10¹/₁₀.

Skok w dal: Lika 638 cm.

Rzut oszczepem: Vasek 50'48 m.

Rzut kulą: Naranczicz 14.12 m.

Bieg sztafetowy 4×1500 m: Drużyna Sparty 18:19.

N.

CYRK I MENAŻERJA „MEDRANO“

Lwów, plac Miłojarski.

Dziś w PIĄTEK wielki urozmaicony program. Występ znakomitego pogromcy Charlesa Illeneba dalej ulubieńca P. T. Publiczności p. O. ROLANDA. Nieustraszonego gimnastyka pod kopułą Cyrku „Człowiek-Mucha“.

OPRÓCZ TEGO NA ZAKOŃCZENIE

„MATCH“ francuski

między europ. szamp. p. O. ROLANDEM a amatorem lwowskim „CZARNĄ MASKĄ“.

Początek o godz. 8 wieczorem.

Do Szanown. Prenumeratorów „KURJERA LWOWSKIEGO“

Prosimy uprzejmie o jak najrych-
—lejsze nadesłanie prenumeraty —

na listopad

wraz z ewent. zaległością, celem ure-
—gulowania nakładu. —

Cena prenumeraty wynosi

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“.	225.000 m.
We Lwowie z odnośnieniem do domu	250.000 m.
W całej Polsce	250.000 „
Zagranicą miesięcznie	325.000 m.
Cena pojedynczego numeru	10.000 m.

L.M. 122.605/923/IX.

Obwieszczenie.

W interesie porządku dogodnej komunikacji i bezpieczeństwa publicznego ze względu na spędzany nadzwyczajny ruch publiczności zwiedzającej groby na cmentarzu Łyczakowskim w dniach 31. października 1. i 2. listopada 1923 r., zarządzam aby w dniach powyższych odbywał się pochód publiczności, ulicą Piekarską na cmentarz Łyczakowski tylko jednym chodnikiem po stronie prawej ulicy, zaś powrót z cmentarza również tylko jednym chodnikiem po prawej stronie ulicy.

Wykraczający przeciw niniejszemu nakazowi ulegną karze, zagrożonej w rozporządzeniu ministerjalnym z 30. września 1857 Nr. 198. Dz. p. p.

Magistrat król. stol. m. Lwowa.

Lwów, dnia 12. października 1923.

J. Neumann m. p.

Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów w KOWLU

ogłasza przetarg ofertowy na remont budynku Nr. 87 koszar Imienia Sobieskiego w Włodzimierzu Gross robót stanowi: remont dachu, dorobienie wszystkich okien, drzwi itp.

Oferty należyście ostemplowane w kopertach zapieczętowanych należy składać w biurze Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. w Kowlu ul. Łucka Nr. 210 do godz. 12-jej dnia 3-go listopada 1923 r., poczem nastąpi komisyjne otwarcie kopert.

Do ofert dołączyć:

1. Kwit na wpłacone do kasy skarbowej lub oddziału kasowo-buchalteryjnego Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. w Kowlu wadium w wysokości 3 proc. ofertowej sumy.

2. Deklarację iż warunki ogólne i szczegółowe wykonywania robót są oferentowi znane.

Kierownictwo zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu oraz dowolnego wyboru oferenta.

Bliższe informacje oraz ślepe kosztorysy za zwrotem kosztów można otrzymać w godzinach urzędowych codziennie w biurze Kierownictwa Rejonu Inż. Sap. Kowel.

Kierownictwo Inż. i Sap. Rejon Kowel

Inż. GLASSER r. w. VIII r.

5077

Karpińskiego

BALSAM BENGALSKI

znieczulający

jest znakomitym środkiem leczniczym w wypadkach neuralgji, reumatyzmu, migreny, bólu zębów itp.

Laboratorium chem.-farmaceutyczne

Tow. akc. Fr. Karpiński w Warszawie

Główny skład w Aptece Dra Jana Poratyńskiego we Lwowie, plac Bernardyński 1. 1. 4994

Nauka i wychowanie.

WPISY na nowy kurs handlowy (osobny dla abiturjentów) przyjmują koncesjonowane przez Ministerstwo KURSY HANDLOWE ul. Łyczakowska 34. Kurs rozpoczyna się 5. listopada. 5081

Posady i prace.

Przyjmę posadę organisty we Lwowie za słoneczne mieszkanie, składające się z 1 pokoju i kuchni. Zgłoszenia pisemne pod „Organista“ do Powszechnego Biura ogłoszeń i reklamy Alojzego Jacobiego Lwów, Zimerowicza 14.

Różne.

Pokój jasny, umeblowany w okolicy pl. Akademickiego poszukiwany. Zgłoszenia do „Reklamy Prasowej“ Chorażyczyna 7, pod „Pokój“ 5095

Gustownie szybko tania suknie, kostjumy płaszcze wykonuje znana pracownia Julianny Czekanik Lwów, Domagaliczów 7. boczna Ochronek. 5096

Kupno i sprzedaż.

Fortepian krótki sprzedam, zamiarę przyjmę lub kupię. Kopernika 26, parter, oficyny. Skleniar-ski. 5084

Fortepiany planina. Kupno sprzedaż. Najem. Zamiana. Kaim Kopenika 16. 5099

„MYDŁO“ „Grütz“

zawierające 70% tłuścuzu. Wielka oszczędność. Przewyższa swoją jakością wszelkie inne wyroby. 1848

we wszędzie do nabycia

Główny skład **ROTH, Lwów** plac Gołuchowski 15.

Poszukuje się od natychmiast KIEROWNIKA

dla dużego przedsiębiorstwa spirytusowego na Górnym Śląsku 5089

Wymagania: długoletnia praktyka w dużym przedsiębiorstwie spirytusowym lub podobnego rodzaju. Obszerne znajomości kupieckie, reprezentacyjne wzgl. prawnicze. Fabryka położona w jednym z miast na Górnym Śląsku. Mieszkanie zapewnione. Oferty nadsyłać pod nr. 5089 do Adm. „Kurjera Lw.“

30% OTOMANY 30%

30 procent taniej niż wszędzie! Kanapki do składania wkłady do łózek, poduszki (roszar.), portjery, firanki materje mebl., drelichy, chodniki, dywany, karnisze mosiężne, ceraty **E. Hagler - LWÓW - 21** poleca **Sobieskiego 21** Zwaćć na firmę i Nr. domu. 1845

TARYFA KOMINIARSKA

Województwo we Lwowie reskryptem 4. października 1923 L. 3361/12 1923 ustanowiło na podstawie § 51 ustawy przemysłowej za czynności kominiarskie w mieście Lwowie następujące taksy:

I. Za jednorazowe czyszczenie komina cylindrowego kuchennego wraz z wygarnięciem i usunięciem sadzy z komina	MAREK
1) W domu parterowym	1.250—
2) „ I. jednopiętrowym	1.750—
3) „ II. „	2.500—
4) „ III. „	3.750—
5) „ IV. „	5.000—
6) „ V. „	6.250—
7) komina kuchennego zakładów jak koszary, klasztory, zakłady wychowawcze, internaty, szpitale i t. p. oraz domy gościnne i restauracje podwójną należytość jak pod 1—6	
8) komina zakładu przemysłowego podwójną należytość jak pod 1—6,	
9) komina piekarni, masarni, łaźni zawodowych bez różnicy wysokości	20,000—
10) Komina fabrycznego bez różnicy wysokości wedle umowy	
11) Komina centralnego ogrzewania bez czyszczenia przewodów dymowych w kotłach	30,000—
12) Czyszczenie kotłów i kanałów dymowych wedle umowy.	
13) Czyszczenie odnog kominów (szlagów) i nasad kominowych metra bieżącego za 1 metr 1000 mk, a dalsze po 500 mk.	
14) Czyszczenie pieca kamyczkowego	2.500—
15) „ żelaznego koszarowego	4.000—
16) „ rury dymowej od pieca żelaz. za 1 mtr bież.	1.250—
17) „ pieca kaflowego 3 kanałowego	25.000—
18) „ 5	37.500—
19) „ kuchni zwykłych w domach pryw. z rurami	3.750—
20) „ kuchni kaflowych w domach pryw. z rurami	5.000—
21) „ kuchni w zakładach i restauracjach	12.500—
22) „ łaźni wraz z rurą	5.000—
23) Wypalanie bez materiałów	2.500—
24) „ z materiałem	7.500—
25) Czyszczenie kominów przełożonych, podwójne wynagrodz.	

II Za każde oględziny od każdego otworu kominowego łącznie z napisaniem opinji z wyłączeniem kosztów usuwania rumowiska spowodowanego przebijaniem kominów w domach nowowynbudowanych względnie rekonstruowanych;

1) w domu parterowym	2.500	4) w domu 3 piętrowym	10.000
2) „ 1-piętrowym	5.000	5) „ 4-piętrowym	12.000
3) „ 2-piętrowym	7.500	6) „ 5-piętrowym	15.000

III. Należytość oblicza się za czyszczenie całego otworu prostopadłego od szczytu do piwnicy, o ile zaś komin poczyna się dopiero na wyższych kondygnacjach, oblicza się należytość nie według wysokości domu, lecz według ilości pięter, przez które komin się ciągnie. W domach, w których są zamieszkałe sutereny, oblicza się należytość o jedno piętro wyższych, również w domach w których są mieszkania strychowe oblicza się należytość za jedno dalsze piętro. Taryfa ta obowiązuje od 10. września 1923. Równocześnie traci moc obowiązującą taryfa ustanowiona reskryptem Województwa z 8. sierpnia 1923. L. 3361 października 1923. Ustanowiona obecnie taryfa służyć ma za podstawę umów z majstrami kominiarskimi o wynagrodzenie za te czynności, które z reguły opłacane są ryczałtowo za pewien okres czasu. Wykonujący czynności kominiarskie obowiązani są mieć przy sobie stale oprócz książeczek kontrolnych w których mają być potwierdzone każdorazowe czyszczenie kominów, także taryfę i na żądanie stron ją okazywać.

Taryfa ta stanowi integralną część regulaminu czyszczenia i oględzin kominów i ognisk w mieście Lwowie z 20. czerwca 1911 L. 5007/10 i ma być bezwzględnie przestrzegana.

Przekroczenie taryfy karane będzie w myśl postanowień VIII. rozdziału ustawy przemysłowej z 5. lutego 1907 (Dz. u. p. Nr. 26).

Magistrat król. stol. miasta Lwowa

We Lwowie, dnia 12. października 1923.

J. Neumann, mp.